

„Риба на дрвету“, Линда Малали Хант Научимо нешто о различитости

Роман „Риба на дрвету“ написала је списатељица Линда Малали Хант, која је радила као учитељица и директорка школе.

Написан је у првом лицу једније, због чега оставља још јачи утисак на читаоца.

Роман прати једну школску годину девојчице Али Никерсон, која живи са мајком и великим братом Трависом (који је чува и она се увек насмеје када уђе у његову собу), док јој је отац војник који је тренутно одсутан. Они су се као породица, због очевог посла, веома често селили и ово је њена седма школа.

Али је једна наизглед обична девојчица, која, као и свако нови у разреду, покушава да се уклопи и нађе другарицу. Ипак, сазнајемо да она има своју Свеску немогућих ствари у којој слике из њене главе постају стварне, да слова пред њеним очима играју, због чега не може да их прочита, као и да највише воли књигу „Алиса у Земљи чуда“ коју јој је читао деда. Девојчица Али не може да уради задатке који захтевају читање или писање због чега увек смишља другачије изговоре и често је наставница води код директорке на разговор, а она има много разлога зашто не може да каже истину да не зна да чита. Проблеме јој задају и две девојчице из разреда, Шеј и Џесика, које све, па тако и њу исмевају и називају „јадница“, „глупача“, „дебил“.

У школи се све мења оног дана када је дошао нови наставник господин Данијелс. Он је увек имао другачије кравате (са планетама, књижицама), посебан је и другачији, не исправља задатке црвеном хемијском, не води ученике код директорке, све се решава разговором и договором, а ученике назива „моје паметнице“. Сваки час код овог наставника је другачији, интересантан и он кроз различите „задатке“ успева да препозна и развије њихове теланте, покаже да је свако паметан на свој начин, али и да ученике упозна између себе (да свако донесе предмет који има везе са њима, да открију шта се налази у затвореној кутији, да пишу о измишљеној личности као узору, уче нове речи).

Али воли часове код новог наставника и по први пут осећа да је у нећему добра, а не да је само „дебил“. Она је једина открила садржај затворене кутије, објаснила разлику између речи усамљен и сам, била упорна у решавању свих задатака.

Временом је стекла и два пријатеља: девојчицу Кејси, која воли да прави капкејкове и која ће једног дана отворити своју пекару, и дечака Алберта који је добио име по Алберту Анштајну, који је веома крупан и чије су руке увек у модрицама јер не жели да се супротстави „ватреним мравима“ који га свакога дана пресећу кад се враћа из школе зато што се на насиље не одговара насиљем. Носи исту мајицу на којој пише Flint и веома је паметан. Они су прави пријатељи иако немају наруквице пријатељства, које девојчица Шеј продаје другима у разреду за 3 долара.

Наставник Данијелс је уочио да је Али другачија и предлаже јој да је после наставе учи да игра шах, а да онда тог дана не мора да уради домаћи. Ова игра јој је јако свидела и убрзо је почела да побеђује наставника. Али је схватила да, као у шаху, тако и људи у животу имају своје улоге и путање (Алберт – краљ, Кејси – ловац, Шеј – краљица и она – скакач)

Временом њену истину сазнаје наставник који јој помаже да превазиђе овај проблем објашњавајући јој слова на начин који она може да разуме (око речи сунце нацрта зраке). Она је срећна јер учи да чита и није јој тешко да остаје после наставе, како и само каже: „Дубила бих на глави у орману само да научим да читам“.

Кроз цео роман Али са својим пријатељима остаје чврста у одлуци да другима никада неће да нанесе зло и да се другој деци никада неће подсемевати, као и да ће увек када за то има разлога изговорити моћну реч „извини“..

ОМИЉЕНИ ДЕО – поглавље „Риба на дрвету“

„Алберте почиње да скупља жирове са земље и да пуни џепове. Дође ми да га питам зашто али се бојим да ће одговор трајати читав сат. Оливер узима жирове и њимњ гађа дрвеће.....Ја узимам жир јер ме подсећа на малог француза са шиљатом брадом. Савршено обликована глава и мала беретка. Крстим га Пјер. Касније ћу га нацртати.“

Овај део је посебан јер осликава кроз само један жир различитост људи. Неки у жиру виде предмет за истраживање, неки само играчку, а неког подсећа на малог француза и инспирише да нацрта слику.

Зашто препоручујем да прочитате овај роман?

Уколико сте различити у односу на Али, научиће Вас да ту различитост негујете и да не треба да се трудите да будете као остали, а уколико сте као Шеј, научићете да разлике треба поштовати и да нема глупих већ само другачијих људи.

Овај роман је препун поучних порука које би требало да вас воде кроз живот, као на пример „никад не одустај“, „сви су јединствени“, „ако неко некога спушта, то значи да је тај неко већ испод те особе“, „морамо да се трудимо да прихватамо једни друге, иако се можда не слажемо“, „са јајима и речима треба бити опрезан, јер кад се јаје разбије, а реч изговори нема назад“, „свако је паметан на другачији начин. Али ако судиш о риби по њеној способности да се попне уз дрво, она ће читав живот провести мислећи да је глупа“.

Потребно је да негујемо и уважавамо једни друге са свим различитостима, јер управо смо због тих различитости другоме интересантни за дружење и баш из њих можемо да научимо нешто ново (да жир може да буде и мали Парижанин). Да ли би вам било интересантно да се дружите са неким ко је потпуно исти као ви?